

Vse spise, v oceno poslane knjige itd. je pošiljati na uredništvo — naročnino, reklamacije in vse administrativne stvari pa na upravništvo v Ljubljani, Učiteljska tiskarna, Frančiškanska ul. 6/l. Vse pošiljatve je pošiljati franko. Reklamacije so proste poštne. Rokopisov ne vračamo. Telefon uredn. 312.

UČITELJSKI TOVARIŠ

Stanovsko politiško glasilo UJU. - Poverništvo Ljubljana

Izhaja vsak četrtek. Naročnina znaša za neorganizirane 40 Din, za inozem. 60 Din. Posamezna šte. 1 Din. Članstvo „Pov. UJU — Ljubljana“ ima s članarino že plačano naročnino za list. Za oglase in reklamne notice vseh vrst je plačati po Din 2-50 od petih vrst. Inzeratni davek posebej. Pošt. ček. ur. 11.197.

Deklaracija

o bistvu, nalogah in smeri naše stanovske politike.

I.

Vedno znova porajajoča se potreba po razpravljanju o načelni smeri naše stanovske politike je znak nora idejne krize v naši organizaciji, izvirajoče iz nepravilnega pojmovanja bistva in nalog stanovske organizacije pri enem delu članstva.

Vsaki organizaciji, ki programatično stremi za združenjem vseh članov enega stanu v svrhu skupnega zastopanja skupnih stanovskih interesov, je načelni pravec a priori z nedvomno jasnostjo odrejen že po tem njenem stanovskem odnosno strokovnem značaju. To velja tudi za UJU.

II.

Edini smo si v prepričanju, da zahteva življenjski interes stanu in šole eno samo edino stanovsko organizacijo za celo državo in za vse učitelstvo v državi.

Razlogi so jasni:

1. Vse učitelstvo brez razlike v mišljenju ima gotove skupne interese — duhovne, socialne, pravne. Te skupne interese velja skupno zastopati, kar more uspešno le organizacija, za katero stoji sklenjen ves stan, ki ima od vse javnosti priznano neoporečno pravo, da govori in nastopa v imenu celega stanu in se kot taka lahko obrača do vsakega režima, ker je neodvisna na vse strani in je neodvisen tudi njen ugled in vpliv od slučajnega političnega položaja.

2. Depolitizacija šolstva je obče priznana, nesporno narodna potreba, s katero se srečava in krije naš stanovski interes. Vendar se zavedamo, da smemo v tem pogledu računati le nase in vidimo danes edini resni protitež pogubnim strankarskim vplivom na šolstvo v stanovski organizaciji, toda le v organizaciji, ki zastopa mnenje vsega učiteljstva in samo strogo varuje nevtralnost na vse strani. Stanovska razcepljenost, obstoj več stanovskih organizacij z različnimi smerni pa mora nujno to zlo le še pospešiti, ker izpodkopava stanovsko moralo, zavest odgovornosti napram stanu v celoti in je povsem naravno in neizogibno, da politične stranke izigravajo take stanovske organizacije drugo proti drugi v politične namene. Prebridke izkušnje nam to potrjujejo.

III.

V tej zavesti očitne življenjske potrebe stanu in šolstva po eni sami stanovski organizaciji v pravem, prvotnem pomenu besede ne moremo priznati in ne priznavamo poleg UJU nobene stanovske organizacije osnovnošolskega učiteljstva.

V polni meri pa se tudi zavedamo neizprosni konsekvenc tega našega stališča:

1. Dobrodošel nam mora biti v organizaciji vsak stanovsko zaveden, značajan tovariš, bodi kateregakoli političnega ali svetovnega naziranja.

2. Stanovska organizacija, ki si edina lasti pravico, da zastopa ves stan, in se naravnost istoveti z njim, je odgovorna za svoje delovanje nele svojim članom, ampak celemu stanu. Zato se mora z vso silo boriti proti materialističnemu naziranju, ki vidi v njej navadno interesno organizacijo za izkoriščanje politične konjunktore v prid njenim članom in ne pozna ozirov na korist celotnega stanu.

3. Ona sme programatično zastopati le one interese in zahteve, ki so nesporno skupne celemu stanu, poudarjati le to, kar vse stanovske člane družijo in nič, kar

jih loči. Zato mora varovati svojo popolno neodvisnost napram vsem strankam in režimom in sme svojo moralno silo iskati le v soskladu svojih zahtev z obče narodnim interesom, ki ji mora biti vselej in v vsakem slučaju suprema lex.

4. Vsakemu članu mora biti zajamčena popolna svoboda mišljenja in vesti, izključeno mora biti vsako duhovno nasilje in ne sme organizacija propagirati nobenih idej in teženj, ne kulturno-političnih, ne socialno-političnih, ne drugih, ki bi nasprotovale prepričanju enega dela članstva, ali ki bi ustvarjale načelne pomisleke proti vstopu v organizacijo.

5. Vzgojno-prosvetna vprašanja in zadeve, v kolikor se smatra organizacija poklicana, da jih rešuje, se naj obravnavajo v okviru onih načel, na katere lahko pristanejo vsi člani, ne da bi prišli v načelne konflikte s svojo vestjo in s svojim svetovnim nazorom, vsekakor pa mora biti izključena v vseh načelnih vprašanjih vsaka majorizacija manjšine in mora biti tej vedno dana svoboda, da zastopa svoje oddvojeno mišljenje.

6. Dolžnost organizacije je, da odločno ščiti vse državljanske pravice svojih članov in vso svobodo njih javnega udejstvovanja v katerikoli smeri, dokler ne nasprotuje interesom stanu in se vrši v okviru zakona. Zato mora nastopiti z vso ostrostjo proti vsakemu poizkusu, organizaciji nalagati vlogo varuha in sodnika nad mišljenjem njenih članov, v kolikor ni prizadeta stanovska disciplina.

IV.

V teh točkah je izraženo bistvo onega, kar imenujemo stanovski pravec, ki bodi po naši trdni volji načelni pravec naše organizacije. Vsa zgodovina slovenskega učiteljstva dokazuje, da je vsako oddaljevanje od te ravne smeri v naši stanovski politiki prineslo našemu stanu samo zlo. Zato smo tudi odločeni, ta pravec uveljaviti do zadnjih konsekvenc in odstraniti iz organizacije vse, kar bi mu nasprotovalo.

Do najvernejšega izraza mora načelna smer organizacije priti v pisanju stanovskega glasila in najti v tem svojega najdoslednejšega predstavitelja in najodločnejšega borca.

V.

Naše prvo prizadevanje naj gre za tem, da okrepiamo stanovsko zavest, moralo in disciplino. Ta se ne javlja samo v zunanjem edinstvu, ki smo ga preko mere podčrtavali, ampak predvsem v jakosti zavesti članstva, da je treba podrediti osebne interese koristi celote, da je vsak član odgovoren za svoje delovanje celemu stanu, javlja se pa tudi v pravem, pristrčnem, požrtvovalnem tovarštvu, ki mu je stanovski tovariš mil in drag, če je tudi drugih nazorov in drugega prepričanja.

VI.

Kakor gotovo je popolno uveljavljanje stanovske smeri v organizaciji samo vprašanje naše politične zrelosti in vidimo v pravi stanovski solidarnosti temeljni pogoj vsakega uspešnega delovanja organizacije, tako moramo kot absurdno in žaljivo zavrniti vsako stremljenje po popolni politični in duhovni unifikaciji stanu, ki bi bila možna samo pri duhovno in politično docela nesamostojnem učitelstvu; nasprotno pozdravljamo vsak pojav samostojnega mišljenja v naših vrstah, ako se udejstvuje v

pozitivnem pravcu in smatramo svobodo stvarne kritike v našem glasilu, v naših društvih in na skupščinah naravnost kot pogoji za zdrav razvoj organizacije.

VII.

Trdno smo odločeni vse storiti in v kolikor treba, prelomiti tudi s tradicijami dosedanje naše stanovske politike, da priborimo naši organizaciji oni ugled in ono pozicijo, da jo bo morala vsa javnost, vsak režim, vsak politični činitelj uvaževati kot predstavateljico stanu, ki je po svoji funkciji eden najvažnejših v narodu in zato ne more nobena politična sila iti preko njegovih upravičenih in enodušno izraženih zahtev na dnevni red.

Iz realno-političnih razlogov smo tudi vedno pripravljani za solidarno zastopanje skupnih interesov z drugimi stanovskimi organizacijami državnega uradništva.

VIII.

Izjavljamo s povdankom, da naša stremjenja po odločno stanovski smeri v organizaciji nimajo nobene osti proti nobeni stranki, da pa tudi od vseh strank, ki imajo poštene namene z nami, pričakujemo, da nam ne odrekaajo pravice organizirati se kot stan na politično nevtralni podlagi, ker ne moremo vezati usode stanu na kak minljiv režim. Istočasno, ko izjavljamo, da stojimo kot organizacija vsakemu režimu enako objektivno nasproti, pa tudi povdarjamo, da ne more biti naloga stanovske organizacije, odvracati učitelstvo od delovanja v drugih organizacijah in društvih, bodisi političnih, kulturnih ali gospodarskih in je njena naloga, v kolikor sega preko meje ožjega stanovskega programa, samo regulativnega in dopolnilnega značaja

IX.

Ne toliko iz načelnih kot iz povsem umljivih taktičnih razlogov pa zahtevamo, da tovariši, stoječi na vodilnih mestih organizacije, niso strankarsko eksponirane osebnosti.

X.

Za kvarno smatramo tudi direktno sodelovanje organizacije pri nameščanju. Personalne interese organizancev naj uveljavlja organizacija samo v tem pravcu, da brani zakonite in moralne temelje pri nameščanju ter vpliva posebno na svoje člane, da jo podpirajo v tem oziru.

XI.

Mila nam je misel združenja vsega učiteljstva v državi v eno mogočno stanovsko celoto ne je, ker smo si svesti, da imamo v njej najboljšo zaščitnico svojih stanovskih interesov in v gotovih pogledih interesov šole in narodne prosvete, ampak tudi ker smo si svesti, da izvršuje organizacija svojo veliko nacionalno nalogo zbliževanja, medsebojnega spoznavanja, jačanja skupnih vezi, spoznavanja skupnih vzgojnih nalog učiteljstva iz vseh delov države.

Svesti pa smo si nadalje, da sta obstoj in rast naše organizacije samo mogoča na temelju najširše duhovne svobode za vse člane, svesti tudi, da organizacija še ni dograjena, dokler stoji še znatne vrste učiteljstva izven nje. Zato hoče slovensko učitelstvo prednjačiti v prizadevanju, da odstrani vse ovire in izgleda pot za vstop vsem stanovskim tovarišem, ki z nami gojijo iste stanovske ideale.

LISTEK.

Nadučitelj v pok. Simon Ješovnik †.

Na Novega leta dan smo položili pri Sv. Rupertu v Slov. goricah učiteljskega veterana in častnega člana lenartskega učiteljskega društva tov. Simona Ješovnika k večnemu počitku.

Nepregledna množica je spremljala nepozabnega pokojnika na njegovi zadnji poti. Pred hišo žalosti se je v ganljivih besedah od njega poslovil društveni podpredsednik tov. Kranjc. Pevci so zapeli srce pretresujočo žalostinko »Blagor mu« in spreved se je začel pomikati proti župni cerkvi. Po končanem cerkvenem opravilu je stopil na leco domači župnik ter je v zvišenih besedah slavil pokojnika kot marljivega prosvetnega delavca v šoli in izven šole, kot kremenitega značaja in kot navdušenega in zvestega sina svojega naroda. In ko

mu je v zadnji pozdrav zaklical: »Zbogom, dragi Simon, hvala ti za vse, kar si dobrega storil naši fari in našemu narodu«, je v solzah zalesketalo marsikatero oko

Ob odprtem grobu se je še poslovil v imenu šole in učiteljstva šolski upravitelj tov. Grögl. Zadoneli so turbni akordi večno lepe »Vigred se povrne« in zemlja je sprejela v svoje okrilje, kar je njenega.

Pokojni tovariš Simon Ješovnik je bil rojen leta 1844. pri Sv. Lenartu. Kot 18-letnj mladenič je nastopil leta 1862. podučiteljsko in kantorsko službo pri Sv. Urbanu pri Ptujju, kjer pa ni služboval dolgo časa, kajti kmalu ga najdemo kot podučitelja pri Sv. Rupertu v Slov. goricah, odkoder pa je bil premeščen k Sv. Ilju v Slov. goricah. Tukaj si je izbral družico svojega življenja g. Josipino roj Hauptman. A srce ga je vleklo nazaj k Sv. Rupertu, kamor je zopet pri-

šel leta 1873., in sicer kot nadučitelj. Pri Sv. Rupertu je deloval do svoje upokojitve leta 1915., torej dolgih 42 let. Usoda mu je bila mila in pridobil si je lepo imetje. Nad pol stoletja je izvrševal vzvišeni poklic kot vzgojitelj in učitelj svojega naroda.

Vzgojil je tri generacije ter si je v srcih svojih učencev postavil sam sicer nevidljiv, a nerazrušljiv spomenik. Kot viden spomenik Ješovnikovega dela pa naš pozdravlja pri Sv. Rupertu krasna palača — novo šolsko poslopje, katero je bilo postavljeno po njegovem prizadevanju. O njegovi marljivosti pričča njegovo vzorno urejeno posestvo in neštevilno sadno drevje po Rupertski dolinici in sosednih brdih, katero je deloma sam sadil, deloma je bilo sadeno po njegovih navodilih. Tudi mi bomo ohranili vzornemu tovarišu časten spomin. Bodj mu lahka zemljica!

Fran Golež.

Mednarodna učiteljska organizacija.

Če je človek sam in tako daleč od veselih ljudi, rad razmišlja. O, in ta razmišljanja orjejo dušo in puščajo v njej vsevrstne nazore. Sedaj naj pride kmet in poseje razorano grudo. Če je sejal pšenico, ne bo vzkliła pšenica, čudna trava bo rastla in ne bo ji vedel imena. Tako je tudi z mislijo. Padajo, padajo in čisto niso zvezde, pa tudi kamenje ne.

Takole sem si mislila. Zakaj še nima učitelstvo mednarodne organizacije! Glej, delavec ima svojo internacionalo; ženske svojo feministično aljanso; deca Podmladek Rdečega Križa — žeparji in berači imajo svoje mednarodno pravo — osamljen je le učitelj, vzgojitelj te pestre mase, ki valovi zdaj, zdaj niha od najvišjih problemov do najnižjih strasti.

Zreli smo, da stopimo iz našega tesnega kroga in se razmahamo. Menim,

Naročnike za 5. številko Zvončka nam javite zanesljivo do 20. t. m.

Ferijalni Savez učiteljstva.**FERIJALNO UDRUŽENJE JUGOSLOV. UČITELJSTVA »F. U. I. U.«**

Vse tovariše(ice) naprošam, da mi s prijavo pošljejo tudi natančen naslov: službeni in počitniški! — Članarine ni sedaj nobene. — Tovariše(ice)! Hitite s prijavi, da bo to tudi slovo učiteljstva častno zastopano! — Za odgovor prosim znakmo!

Za »F. U. I. U.« S. Mrovčje.

V ČESKOSLOVAŠKO!

Na sestanku 29. decembra 1925 je bil izvršen sklep, da se vrši izlet ob priliki vsesokolskega zleta meseca julija in da se rok za priglas podaljša, dokler ne bo objavljen načrt in stroški potovanja, kar bo objavljeno takoj ko prejmem! — Za odgovor prosim znakmo!

S. Mrovčje,
mešč. učit., Ribnica.

Splošne vesti.

— Na uvodnem mestu prinašamo deklaracijo o bistvu, nalogah in smeri naše stanovske politike, za katero se je izrekel širji svetov. UJU — Ljubljana dne 10. t. m. v Ljubljani, na katerem so bili zastopani predsedniki okrajnih učiteljskih društev oziroma njihovi namestniki iz Slovenije. Ta deklaracija bo predložena tudi pokrajinski skupščini v odobrenje. — Poročilo o seji širjega sosveta prinesemo v prihodnji številki.

— Ker sta podala na seji širjega sosveta Pov. UJU — Ljubljana dne 10. t. m. demisijsko poverjenik tov. Luka Jelenc in strokovni tajnik tov. Rudolf Dostal, bo vodil začasno posle poverjenika njegov namestnik tov. Ant. Gnuš. Tajniške posle bo do nadaljnjega vodil knjižničar in tajnik narodno-prosvetnega odseka Pov. UJU tov. V. Mlekuš.

— Da ne bo napačnih govoric izjavljamo, da nedeljski pokret ni imel prav nikakega osebnega ali politično-strankarskega obeležja. Smatrati ga je kot vprašanje strogo stanovsko načelnega značaja in le kot interno zadevo učiteljskega stanu. Ni šlo za nobeno osebo in ne proti nobeni osebi in nobeni stranki, temveč le za načelno stališče v smeri organizacije. To je tudi jasno razvidno iz deklaracije same. Ne moremo se tudi strinjati z demonstrativnimi vzkliki in aplavzom ob demisijski poverjenika, ker dobiva s tem resna zamisel drugo lice.

— Predsednike oziroma blaginje okrajnih učiteljskih društev pozivamo, da poravnajo dolžno članarino za leto 1925, da bo tudi Poverjeništvu lahko poravnalo svoje obveznosti.

— Pevski zbor slov. učiteljstva. Tretji pevski tečaj se je izvršil v najlepšem redu dne 2. in 3. januarja. Udeležba — 87 pevki in pevcev, ki so s posebno vnemo prisostvovali vsem vajam, jamči za ugoden razvoj in lep prosodni zbor. Spored prvga koncerta bo v prihodnjem tečaju 31. januarja in 2. februarja docela predelan tako, da se bo vršil prvi koncert 20. marca. Ob enem smo začeli s podobno pripravo 2. vokalnega koncerta, ki bo obsegal moderno slovensko, hrvatsko in srbsko glasbo in se bo vršil še letos. S pravico upamo in pričakujemo, da bo prinesel

da so dovolj krvavela naša srca v svetovni vojni, dovolj je bilo klanja in sovražstva in da je že čas, da se povrne človeštvo v sebe in se zave svoje človečanske veličine.

Vsi smo ljudje, belokožci, rdečkožci, črnici, Sursum corda!

Vojna je naplavila v duše prahu in blata. Pridi učitelj in izmij duše trpinčeve, da bodo svetle kakor zvezde po dežju. Ljubimo domovino nad vse, ona nam je dedščina naših pradedov, a ne sovražimo onih, ki tudi ljubijo svojo domovino. Ne pozabimo, da smo ljudje! Bodimo vedno le — ljudje!

Naša mednarodna učiteljska organizacija bi bila večja nositeljica miru kakor tisoč konferenc v banketi. Ona bi bila apostol vesoljnega bratstva in mi Slovenci, najmanjši med majhnimi, prožimo roko v sporazumu!

Mednarodna učit. organizacija bi imela dokaj širok program kakor: manjšinske šole, reformo šolstva itd. Ne bom naštevala, vsaj vsak dan prinese novih problemov.

Član te organizacije bi bil lahko vsakdo, ki je včlanjen v kaki učiteljski

ta zbor v našo pevsko umetnost novega pulza — Pozivamo vse one, ki žele pri koncertu sodelovati, da se prihodnjega tečaja (31. januarja in 2. februarja) gotovo udeležijo, ker sicer ne bodo mogli sodelovati.

— Tiskovina o nastopu službe, ki je posebno v rabi v mariborski oblasti je izšla v Učiteljski tiskarni.

— Litija. Kljub urgentci v »Tovarišu« ni do danes še noben član vposlal članarine za Šolsko Matico. Ker je zadnji čas prosim tovariše(ice), da se temu zadnjemu pozivu čimprej odzovejo. Skupna naša dolžnost je, da ohranimo to našo ugledno in važno pedagoško revijo. — B. Andoljšek, poverjenik.

— Vsem! Gospodarsko akcijo Učit. konvikta vodim le s pomočjo svojih stanovskih tovarišev izven predpisanega učnega časa. Ker nam nedostaja večjega delovnega aparata in časa nikakor ne morem odgovarjati na dopise o zadevah, ki so v »Tovarišu« dovolj natančno pojasnjene. Za dobavo Kosmosovih učil prosimo za oprostitev carine in povrnitev dosedanjih tozadevnih vplačil. Za šolske lekarne je določena cena 350 Din, poštnina se povsodi priračuna. Članske izkaznice prejmete v najkrajšem času. — Predsednik.

— Opozorilo za vse neorganizirane naročnike našega lista. Danes smo priložili položnice in prosimo, da nam takoj nakažejo vsi polletno naročnino, ker bi jim morali sicer s prihodnjim številko list ustaviti. Naročnina znaša za leto 1926. 60 Din. — Upravnik.

— Člane društva Ljubljanske okolice opozarjam, da so nekateri prejeli na dan zborovanja pomotoma položnice poverjeništvu Ljubljana namesto naših društvenih. Teh napačnih naj se nikar ne poslužujejo, ampak naj čakajo, da prejmejo od blaginika prave položnice. — Blaginjak.

— Tečaj za strokovno izobrazbo učiteljev na obrtnih in trgovskih nadaljevalnih šolah. Oddelek za trgovino, obrt in industrijo velikega župana v Ljubljani priredi meseca februarja na tehniški srednji šoli za usposobljene učitelje osnovnih šol in za učitelje meščanskih šol tri tedne trajajoč komercialni tečaj za strokovno izobrazbo učiteljev na obrtnih in trgovskih nadaljevalnih šolah v Sloveniji. Število udeležencev je določeno na 50. Prošnje je vlagati uradnim putem tako, da dospo na prosvetni oddelek najkasneje do 20. t. m.

— Pokojnina z 10. avgustom 1925 upokojenim, kako se izplačuje! Tovariš nam poroča sledeče: Prva dva upokojenca od teh sta sprejela prvo celo pokojnino že 16. novembra tov. S. in Š., drugi pa komaj koncem decembra, in sicer samó položajno plačo brez draginskih doklad kedaj bodo te nakazali, ve sv. Birokrat. Zakaj je ta razlika pri izplačilu? Dvojni sistem!

— Razpis učiteljskih služb v mariborski oblasti. Na osnovnih šolah mariborske oblasti so se razpisale stalne službe. Prošnje je treba vložiti pri pristojnem šolskem upravitelju do 5. februarja 1926. Natančnejši razpis je v »Uradnem listu«.

— Himeni. Dne 7. t. m. se je poročila tovarišica gđc. Angela Vogrinc, učiteljica pri Sv. Andražu v Slov. goricah z gosp. Ivanom Serneč, cand. med. Bilo srečno!

organizaciji, ne glede na narodnost, vero in politično pripadnost.

V odboru naj bi bile zastopane vse narodnosti in predsednik naj bi bil izvoljen na 1 leto in vedno druge narodnosti. Članarina naj bi bila enotna, katero bi lahko plačevali tudi tovariši iz držav s slabo valuto.

Najvažnejši bi bil pač vsakoletni kongres. Da bi se ga lahko udeležil vsak učitelj, bi upravičeno zahtevali brezplačni vizum in vožnjo od vseh držav ob času kongresa.

Morda sem zabredla predaleč, toda povdarjam: »Učitelj naj se uči jezikov in potuje, potuje... Spoznal bo svet in sebe in potem bo šele pravi vzgojitelj. Proč s šablona, proč s srednjeveško mentaliteto! Učitelj, stopaj kvišku v ljubezni, vzgojitelj si človeštva, vodj ga k spravi, k vstajenju!

Gospod urednik, ne prekrizajte se! To so samo misli utopistke, človekoljuba... Morda bodo pa le odmevale v dušah tovarišev(ic) in kakor novo osvobodjenje tlačenih zaorile v solnčni svet!

Kokalj Marijana.

— Ljutomer. Narodna šola, na kateri sem deloval 26 let, mi je priredila povodom moje upokojitve in odhoda iz šole počaščenje, ki je bilo tako srčno in gniljivo, da mi narekuje dolžnost izrekati na tem mestu vsem prirediteljem zahvalo. Zahvaljujem se v prvi vrsti sreskemu šolskemu nadzorniku tov. Fr. Karbašu in voditelju deške šole tov. Miklu za poslovilne besede, tov. Gerbicu za ljubko petje z otroci narodne šole, tov. Križmanu, glasbenemu učitelju na tukajšnji meščanski šoli za pomembni govor in krasno izvajane tri pesmi s svojim elitnim zborom, tov. Minkj Severjevi za tri pomembno zložene deklaracije, ki so jih otroci srčno proizvajali ter vsem ki so na katerikoli način pripomogli k lepi slovesnosti. Hvala vsem! Ta dan mi ostane v neizbrisljivem spominu Zdravo! — Fran Zacherl, učitelj v pok.

— Poročila se je v Ljutomeru gđc. Mara Kocuvanova, šolska upravitelja s tehnikom N. Protipopovom. Bilo srečno!

Naša gospodarska organizacija.

—g Vabilo na 15. občni zbor »Učiteljske gospodarske in kreditne zadruge registrirane zadruge z omejeno zavezo v Celju«, ki se vrši na Svečnico, dne 2. februarja ob pol 10. uri v okoliški deški osnovni šoli v Celju, Razlagova ulica št. 5, po sledečem dnevnem redu: 1. Poročilo načelstva o poslovanju zadruge v 1925. letu, 2. Poročilo nadzorstva, 3. Odobrenje letnega računa in razdelitev čistega dobička, 4. Volitev izžrebanih odborov načelstva, 5. Slučajnost. — Učiteljska gospodarska in kreditna zadruga, r. z. o. z. v Celju, dne 9. januarja 1926. — Ludovik Černež l. r. Fr. Voglár l. r.

—g Priglašencem za Učit. Samopomoč. V teh dneh razpošilja društvena uprava pozive vsem tistim, ki so se priglasili za sprejem v U. S. že pred več leti ali meseci, na to prejeli od uprave položnice z nakazanimi zneski za sprejemne pristojbine, pa do danes še nišo poslali teh zneskov društvu. Ti priglašenci so bili pogojno tudi sprejeti za člane U. S., vendar pa društvo nima do njih v slučaju smrti prav nikake obveznosti, ker sami niso spolnili vseh za sprejem predpisanih pogojev. Pravi člani postanejo šele takrat, ko nakažejo sprejemne pristojbine in prejmejo sprejemni list U. S. Kdor misli resno postati član U. S., ta naj se priglas, izpolni pa tudi vse sprejemne pogoje. Včasih bi zadostovala dopisnica, pa bi bila društvena uprava na jasnem, ali je smatrati prijavo za resno ali ne. Prosim vse prizadete, da se odločijo za eno ali drugo.

—g Članom Učiteljske Samopomoči. Dne 1. januarja 1926 je umrl član Avgust Tomine v Globokem. Društvena uprava je nakazala dediču 8525 Din posmrtnine. Članji bodo poravnali za ta — 108 — smrtni slučaj članski prispevek s položnicami, katere prejmejo v zadnjih dneh januarja 1926. — Članji, ki plačujejo sprejemne pristojbine v obrokih, pa so z nakazili zaostali, so prejeli v zadnjih dneh decembra 1925 pismene pozive, da naj poravnajo svoje obveznosti. Ne prezrite teh opominov! — Obračamo se tudi na ostale dolžnike, da se spomnijo z nakazili U. S. Težko je upravniku predlagati slabe plačnike na odborovih sejah v izključitev, a še težje mu je zagovarjati visoke zneske zaostankov, ki nastajajo le po slabih plačnikih. Kdor se za opomine ne zmeni, sam pokaže da mu ni za društvo. Vseh teh članov se bo društvo otreslo; bolje malo članov s rednimi plačniki kot pa velika množica s precejšnjim odstotkom zamudnikov. Prosimo!

Iz naše stanovske organizacije.**Gibanje okrajnih društev v Sloveniji.****Vabila:**

— UČITELJSKO DRUŠTVO ZA MARIBOR IN BLIŽNJO OKOLICO ima svoj občni zbor v sredo, dne 20. t. m. ob pol 9 uri v III. deški osnovni šoli na Ruški cesti no sledečemu vzporedju. 1. Zapisnik, 2. Dopisi, 3. Poročilo o seji širjega sosveta v Ljubljani, 4. Poročilo društvenih funkcionarjev, 5. Volitev novega odbora, 6. Določitev članarine za 1926. leto, 7. Slučajnosti K polnoštevilni udeležbi vabi odbor.

— OBČNI ZBOR BELOKRANJSKEGA UČITELJSKEGA DRUŠTVA se vrši v soboto 23. januarja 1926 ob 12. uri v Črnomlju s sledečim dnevnim redom: 1. Odobritev zadnjega zapisnika, 2. Došli važni dopisi, 3. Obvezno članstvo društva Učiteljski konvikt, 4. Učiteljska »Samopomoč«, »Slov«, Šolska Matica, »Zvonček«, 5. Ustanovitev pevskega odseka, 6. Poročilo predsedstva o društvenem delovanju v minulemu letu, 7. Volitev novega odbora, 8. »Vaspitni značaj Gorskog Vijenca« — poroča tov. Živojinović, 9. Slučajnosti Udeležba obvezna! — Odbor.

— UČITELJSKO DRUŠTVO ZA POLITIČNI OKRAJ LJUTOMER ima svoj redni občni zbor v soboto, dne 23. t. m. z začetkom ob pol 10 uri v osnovni šoli v Gornji Radgoni. Dnevni red: 1. Zapisnik, 2. Dopisi, 3. Poročilo društvenega odbora in računskih pregledovalcev, 4. Volitve, 5. Določitev društvene članarine, 6. Predlogi in nasveti društvenikov, 7. O pouku o deških ročnih delih na osnovni šoli Poroča tov. Rušova, 8. O seji širjega sosveta UJU poverjeništvu Ljubljana, Poroča tov. Maverič, 9. Slučajnosti. — Ob 9. uri se vrši kratka odborova seja. — Udeležba je obvezna! Pridite polnoštevilno! — Predsednik.

Poročila:

+ DOLNJELEDAVSKO UČITELJSKO DRUŠTVO je zborovalo dne 21. novembra 1925 v meščanski šoli v Dolnji Lendavi.

Bilo je to eno najlepših zborovanj našega društva, kajti ta dan se je odzval povabilu tudi oblastni inšpektor g. Matija Senkovič, ki nam je v svojem nad dve uri trajajočem predavanju »o delovni šoli« podal toliko zanimivega in poučnega, da mu tudi tem potom izrekamo našo najiskrenejšo zahvalo.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

—lu Vse dopisnike in one ki so se v raznih zadevah obrnili do uredništva prosimo malo potrpljenja, ker momentano uredništvu ne dopušča čas odgovarjati na vse številne dopise.

—lu Tovariše dopisnike prosimo malo potrpljenja, ker smo v današnji številki morali izpustiti vse članke radi oglasov, ki so nam iz gospodarskih razlogov potrebni. V »Prosveto« smo po možnosti spravili vse zastalo gradivo, zato februarja izostane.

—lu Tovariša Ivan Ivanoviča prosimo, če ga lahko podpišemo s pravim imenom.

LE ORGANIZIRANO PROSVETNO DELO nam bo doneslo večje in trajne uspehe, zato poročajte o vsem in vzpodbujajte vse, ki imajo voljo do dela, naj vstopijo v naš krog kulturnih in prosvetnih delavcev in naj korakajo z nami — za skupnimi smotili!

ARGUS	je naš najboljši informacijski zavod
ARGUS	ima v vseh mestih svoje poverjenike
ARGUS	daje informacije o vsem, zlasti pa o finančnem stanju denarnih zavodov, trgovsko-industrijskih podjetij in privatnikov
ARGUS	ove informacije so vsikdar točno izbrpne in hitre
ARGUS	se nahaja v Vuku Karadžića ul. II. Beograd
ARGUS	ov telefon je 6-25, a brzjavni naslov Argus

Priporočamo najboljšo
PFAFF šivalne stroje
posebno za šolski poduk.
Ugodne cene.
Za šolska vodstva poseben popust.
Poduk v umet. vezanju brezplačen.
IGN. VOK
LJUBLJANA NOVO MESTO

3. Poročilo nadzorstva o poslovanju in računskem zaključku.

Nadzorstvo se je konstituiralo v svoji seji dne 2. februarja 1925.

Načelnik: Fran Gale, učitelj v p.; načelnikov namestnik: Fran Skulj, šol. upravitelj; člani: Josip Ambrožič, učitelj; Fran Flere, učitelj; Minka Maroutova, šolska ravnateljica v p.; vsi v Ljubljani.

Dne 9. aprila 1925. in 9. januarja 1926. je nadzorstvo izvršilo glavno revizijo.

Nadzorstvo je večkrat po posameznih članih pregledalo knjige ter skontriralo blagajno.

Prepričalo se je, da posluje načelstvo uspešno, vsestransko po pravilih in da se računski zaključek za poslovno leto 1925. popolnoma ujema s knjigami, prilogami in blagajniškim stanjem.

Zato predlaga:

XXII. redni občni zbor izvoli odobriti računski zaključek Hranilnice in posojilnice „Učiteljskega konvikta“ v Ljubljani, registrovane zadruga z omejenim jamstvom, za poslovno leto 1925. ter podeliti načelstvu absolutorij.

V Ljubljani, dne 9. januarja 1926.

Za nadzorstvo:

Načelnik:
Fran Gale s. r.

Načelnikov namestnik:
Fran Skulj s. r.

Člani:
Fran Flere s. r.

Minka Maroutova s. r.

Josip Ambrožič s. r.

4. Razdelitev čistega dobička.

Čisti dobiček znaša . . . . . Din 2957.74

Glede razdelitve tega predlaga načelstvo:

a) 7% obresti deležev po § 21. pravil 521.15

b) Ostanek 2436.59

še rezervnemu fondu, ki bo na ta način narastel od 10722.52 Din na 13159.11 Din.

Obresti deležev se bodo izplačevale vsak uradni dan po občnem zboru na predložene zadruga knjžice.

Načelstvo:

Načelnik:
Alojzij Kecelj s. r.

Blagajnik:
Vendelin Sadar s. r.

5. Volitev v načelstvo in nadzorstvo.

Volita se dva člana v načelstvo in eden član v nadzorstvo.

Volita se po dva namestna člana v načelstvo in nadzorstvo.

6. Pregled

o prometu in uspehu za čas od 1. januarja 1922. do 31. decembra 1925.

Poslovno leto	V teku leta								Koncem poslovnega leta																					
	novih združnikov		vplačanih deležev		novih vlagateljev		vloženo		novih dolžnikov		danih posojil		zadružnikov	deležev		vlagateljev	vlog		dolžnikov	posojil		čistega dobička		za dobre namene določeno		rezerva				
	Din	p	Din	p	Din	p	Din	p	Din	p	Din	p		Din	p		Din	p		Din	p	Din	p	Din	p	Din	p	Din	p	
1922	42	1287	50	18	155057	02	81	155450	—	496	7987	50	208	197786	72	202	202483	89	852	72	400	—	7760	28						
1923	25	312	50	19	67608	37	57	145670	—	456	8175	—	216	229713	70	172	229228	78	1071	17	750	—	8778	42						
1924	31	387	50	21	152274	75	62	194500	—	479	8187	50	217	308689	57	168	296831	19	1329	22	1050	—	10116	72						
1925	50	625	—	18	211197	01	89	310250	—	521	8737	50	223	360687	58	191	371391	79	2957	74	1725	—	13159	11						

Hranilnica in posojilnica Učiteljskega konvikta v Ljubljani

Čekovni račun št. 10.797.

registrovana zadruga z omejenim jamstvom.

Čekovni račun št. 10.797.

Vabilo

k

XXII. rednemu občnemu zboru

ki bo

dne 2. februarja 1926. ob 10. uri v zadruga pisarni v Ljubljani,
Franciška ulica št. 6.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva o združnem poslovanju.
2. Poročilo načelstva o računskem zaključku za leto 1925.
3. Poročilo nadzorstva o poslovanju in računskem zaključku.
4. Razdelitev čistega dobička.
5. Volitev v načelstvo in nadzorstvo.

Ako bi ta občni zbor ne bil sklepčen, se skliče pol ure pozneje v istem prostoru in z istim dnevnim redom drugi občni zbor, ki je v smislu § 25. zadruga pravil sklepčen brez ozira na število navzočih zadrugažnikov.

Načelstvo.

1. Poročilo načelstva o združnem poslovanju.

Po XXI. rednem občnem zboru (dne 2. februarja 1925.) se je konstituiralo načelstvo v svoji seji istega dne tako-le:

Načelnik: Alojzij Kecelj, učitelj v p.; načelnikov namestnik: Juraj Režek, učitelj v p.; blagajnik: Vendelin Sadar, učitelj v p.; člani: Jakob Furlan, nadučitelj v p.; Anton Likozar, nadučitelj v p.; Vita Zupančičeva, strokovna učiteljica v p.; vsi v Ljubljani.

Zadruga je član „Zadruga Zveze v Celju“, ki izvršuje zakonito predpisano revizijo.

Nadzorstvo je izvršilo glavno revizijo dne 9. aprila 1925. in 9. januarja 1926.

Načelstvo je imelo tekom poslovnega leta 13 sej.

Zadruga uraduje razen praznikov vsak četrtek in vsako soboto od 1/2 17. do 1/2 18. ure.

Koncem leta 1924. je bilo 479 zadrugažnikov z 26.124 deleži; leta 1925. je pristopilo nanovo 50 zadrugažnikov z 24.870 deleži; koncem decembra 1925. pa je postala pravoveljavna odpoved 20.641 deleža, izstopilo je 8 zadrugažnikov; tedaj je koncem leta 1925 521 zadrugažnik s 30.353 deleži. Odpovedani deleži se izplačajo proti predložitvi zadrugažne knjžice.

Koncem leta 1924. je bilo 217 hranilnih knjžic v vrednosti 308.689.57 Din, nanovo se je izdalo 18 hranilnih knjžic, uničilo pa 12; ostanejo torej 223 hranilne knjžice v skupni vrednosti 360.687.57 Din. Povprečna hranilna vloga znaša 1617.43 Din.

Zneski do 1000 Din se izplačujejo takoj, oziroma naslednji uradni dan. Za zneske nad 1000 Din pa velja mesečna odpoved. Rentni in invalidski davek plačuje zadruga sama.

Zadruga ima pravico po § 15. svojih pravil za povečanje prometnega fonda najemati izposojila in sprejemati hranilne vloge do višine podpisanih deležev 379.412*50 Din.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega, če tudi ni zadružnik. Obrestna mera je 5%, proti polletni odpovedi pa 7%. Obrestovanje se pričinja dvakrat na mesec in sicer: 1. in 16. dan vsakega meseca. Obresti se kapitalizirajo celoletno.

Koncem leta 1924. je bilo zadružnikov dolžnikov 168, ki so dolgovali 296.831*19 Din. Posodilo se je nanovo 89 zadružnikom, 66 zadružnikov pa je posojila popolnoma vrnilo. Torej je dolžnikov 191, ki dolgujejo skupaj 371.391*79 Din ali povprek 1944*45 Din.

Posojila dobivajo le zadružniki proti zadostni varnosti (§ 12. pravil), in sicer se vrača vsakih 100 Din posojila (predujema na 8 podpisanih pasivnih deležev) po načinu:

A	v 12 mesečnih rokih in sicer 11 rokov à 9 Din — p, 12. rok 5 Din 87 p
B	" 18 " " " " 17 " " 6 " — " 18. " 5 " 29 "
C	" 25 " " " " 24 " " 4 " 50 " 25. " 1 " 87 "
D	" 38 " " " " 37 " " 3 " — " 38. " 4 " 63 "
E	" 48 " " " " 47 " " 2 " 50 " 48. " 1 " 97 "
F	" 63 " " " " 62 " " 2 " — " 63. " 2 " 10 "

Zadružniki, ki prosijo za posojilo, morajo imeti vsaj eden (aktiven) delež več podpisan, negò znaša posojilo.

Na dopise brez vposlanih znamk za 5 Din se ne odgovarja. — Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

Za načelstvo:

Načelnik:
Alojzij Kecelj s. r.

Blagajnik:
Vendelin Sadar s. r.

2. Poročilo načelstva o računskem zaključku za leto 1925.

Prejemki.		Denarni promet.		Izdatki.			
Št.	Predmet	Din	p	Št.	Predmet	Din	p
1	Gotovina 31. decembra 1924	1829	84	1	Dana posojila	310250	—
2	Vrnjena posojila	235689	40	2	Deležne vloge	75	—
3	Prejete obresti posojil	33175	23	3	Obresti deležnih vlog	143	13
4	Deležne vloge	625	—	4	Hranilne vloge	177654	97
5	Hranilne vloge	211197	01	5	Obresti hranilnih vlog	2068	21
6	Naložen denar	75703	—	6	Naložen denar	54000	—
7	Obresti naloženega denarja	1420	—	7	Kupljeni inventar	330	—
8	Vpisnina	100	—	8	Podpore	1725	—
9	Prodani inventar	266	36	9	Davek	355	80
10	Upravni prejemki	14467	29	10	Upravni stroški	22440	74
11	Prehodni prejemki:			11	Prehodni izdatki:		
	a) čekovni promet . . . Din 43000*—				a) čekovni promet . . . Din 43000*—		
	b) kolki . . . . . " 2411*55				b) premije . . . . . " 189*20		
	c) ekpenzar . . . . . " 55*20				c) kolki . . . . . " 2411*55		
	č) drugi . . . . . " 18514*50	63981	25		č) ekpenzar . . . . . " 55*—		
					d) drugi . . . . . " 18514*50	64170	25
					Gotovina 31. decembra 1925	5241	28
		638454	38			638454	38

Promet:

Prejemki	Din 638.454*38
Izdatki	633.213*10
Skupaj	Din 1.271.667*48

Dobiček. Račun dobička in izgube. Izguba.

Št.	Predmet	Din	p	Št.	Predmet	Din	p
1	Prejete obresti posojil	33175	23	1	L. 1924. zaostale obresti posojil	2066	15
2	Zaostale obresti posojil	1329	28	2	Obresti hranilnih vlog:		
3	Obresti naloženega denarja	1420	—		a) izplačane . . . . . Din 2068*21		
4	Nedvig. obresti naloženega denarja	18	61		b) kapitalizirane . . . . . " 18455*97	20524	18
5	L. 1924. predplačane obresti posojil	300	—	3	Predplačane obresti posojil	135	—
6	Upravni prejemki:			4	Davki	355	80
	a) poština . . . . . Din 262*25			5	Upravni stroški:		
	b) režija . . . . . " 13445*04				a) plače . . . . . Din 20740*—		
	c) opomini . . . . . " 760*—	14467	29		b) stanarina in drugo . . . . . " 420*—		
					c) poština . . . . . " 470*05		
					č) manipulacija in pro- vizija pošt. hranilnice	426*69	
					d) razni . . . . . " 384*—	22440	74
				6	Podpore	1725	—
				7	5% pripis rezervnemu fondu	505	80
				8	Dobiček	2957	74
		50710	41			50710	41

Dolg. Bilanca. Imetek.

Št.	Predmet	Din	p	Št.	Predmet	Din	p
1	Deležne vloge	8737	50	1	Posojila	371391	79
2	Nedvignjene obresti deležnih vlog	2617	64	2	Zaostale obresti posojil	1329	28
3	Predplačane obresti posojil	135	—	3	Naložen denar	4476	71
4	Hranilne vloge:			4	Nedvig. obresti naloženega denarja	18	61
	a) po stanju . . . . . Din 342231*61			5	Inventar	459	16
	b) kapitaliz. obresti . . . . . " 18455*97	360687	58	6	Prehodni znesek	2941	15
5	Rezervni fond:			7	Gotovina 31. decembra 1925.	5241	28
	a) po stanju . . . . . Din 10116*72						
	b) vpisnina . . . . . " 100*—						
	c) 5% pripis . . . . . " 505*80	10722	52				
6	Dobiček	2957	74				
		385857	98			385857	98

V Ljubljani, dne 31. decembra 1925.

Načelstvo:
Blagajnik: Vendelin Sadar s. r. Načelnik: Alojzij Kecelj s. r. Načelnikov namestnik: Juraj Režek s. r.
Člani načelstva: Vita Zupančičeva s. r. Jakob Furlan s. r. Anton Likozar s. r.

Ta račun smo z glavnimi in pomožnimi knjigami ter prilogami primerjali in v redu našli:

Nadzorstvo:
Načelnik: Fran Gale s. r. Načelnikov namestnik: Fran Skulj s. r.
Člani nadzorstva: Fran Flere s. r. Minka Maroutova s. r. Josip Ambrožič s. r.

Glavni in odgovorni urednik Ivan Dimnik v Ljubljani. Izdajatelj: UJU — poverjenišvo Ljubljana, odgovarja Ivan Dimnik v Ljubljani. Tiska, Učiteljska tiskarna* v Ljubljani; zanjo odgovarja France Štrukelj v Ljubljani.